

A családi boldogság titka

Boldogság... Sokan csak fejüket csóválják eme szóra, hisz szerintük nem egyéb, mint gyermeki csacszkodás, ifjúsággal járó mulandó hóbort, az érzékek játéka, egyszerű szemfényvesztés. Mi azonban nem tartozunk közéjük, büszkén valljuk, hogy a boldogság fontos, ha nem a legfontosabb dolog az életünkben. Nekünk, nőknek pedig, akik feladata a családalapítás, úgy látszik, hogy ezen belül kell megtalálnunk azt a bizonyos kék madarat. De hogyan is csalhatjuk őt lépre?

A boldog család titka a boldog házasság, amihez elsősorban minden más feltétel elé kell helyezni a szívek megegyezését. Sok kedves családanya és tisztességben megöszült matróna ráncolhatja most homlokát erre a lázítóan szabadelvű gondolatra, azonban ez a kegyetlen igazság, mely talán nem mindenkinek válik inyére első hangzásra. Mit ér a világ minden kincse is, ha a családi fészekben viszály, békétlenség az úr? Ha felelőtlen és csapodár a férj és előbb-utóbb mind elkártyázza, elmulatja a nagy vagyont, hogy végtére is együtt juthatnak koldusbotra? Merészen javasoljuk a más szempontok előbbre vételét, mint a tehetőség, hisz az mulandó, akárcsak az öröm, s a háromfogásos tálalás az asztalon.

Ezekből következtetvén fontos szempont nemcsak a vagyoni egyenlőség, ahogyan azt számos egyéb lapok bőszen hangoztatják, hanem a szellemi is. Avagy lehet-e annál igazságtalanabbul elnyomottabb helyzetben bárki is, mint az a tisztalelkű, nemes, művelt és erkölcsös asszony, aki egy bárdolatlan, korhely, otromba és faragatlan férfiúval kénytelen egy fedél alatt leélni hátralévő életét? Ez azonban fordítva is érvényes. Minden nőnek műveltnek és erényes neveltetésben részesítettnek kell lennie, legmagasabb reményeink szerint legalábbis, azon tulajdonságok elsajátítására kell törekedniük. Egy nagy tudású, több nyelven is értő asszony nem szégyene a férjének, ahogy azt a rossz nyelvek hangoztatják, hanem pont ellenkezőleg, annak éke, akárcsak egy briliáns a legbecesebb családi ékszerünkön, hisz dicsősége lehet ily módon. Mint azt már számos nőtársunk bebizonyította, az irodalom sem áll messze tőlünk. Ezen és egyéb művészetek művelése szintén nem hátrány, hanem előny az asszonyokra, hölgyekre nézve, hisz férje így már nemcsak annak szépségével, hanem eszességével és tehetségével is dicsekedhet, s egyik elismerése a másik elismerése is egyúttal. Azért is bátorítanánk a tőlünk telhető legtiszteletudóbb módon, minden kedves olvasónkat eme dolgokra, mert így jobban átérzhetik a férfiak munkájának súlyát, sőt, szükség esetén segíthetik is őket azok fárasztó napi teendőikben.

Fontos továbbá a házastársak egymás iránti megértése és bizalma. A hitvesnek, mint gazdasszonynak és férjura gyermekei anyjának joga és kötelessége tudni annak szíve gondjait, panaszait és legjobb tudása szerint segítenie őt. Nem egy példa volt már rá, hogy amely helyzettel a férfiúi elme hideg, józan logikája nem tudott mit kezdeni, azt a problémát az asszonyi furfang, érzelmi képzettsége, könnyedén orvosolta. Ennek hiánya és az egymás iránti bizalmatlanság könnyen vezethet a házastársi kapcsolat megromlásához, s amint észbe kapnak, a kölcsönös szeretetük virágáról immár minden szírom lehullott. Nincs női lelkünkre nehezedő, kínzóbb fájdalom, midőn egy olyan embert kell szolgálnunk, tisztelnünk, kit minden élőlél jobban megvetünk.

Az asszony sokkal inkább társa a férfinak, mint alárendeltje, s bár engedelmeskednie kell férje parancsainak, kéréseinek, az sem hagyhatja teljesen figyelmen kívül az övéit. Nincs alávalóbb azon férfinál, aki azzal kívánja hatalmát és felsőbbrendűségét bizonyítani, hogy uralkodik felesége felett, semmibe veszi őt és kénye-kedve szerint ugráltatja. Nemcsak a divat majmolásából, hanem ebből is példát kéne vennünk a franciáktól és az angoloktól, kiknek

asszonyaik már felvetették az egyenlőség lehetőségét, s sokkal nagyobb szabadságot élveznek, mint mink itten, ezáltal sokkal boldogabbak is.

A válás is hozzá tartozik a recepthoz, bár ez nem annyira út a boldogsághoz, mint inkább kiút a boldogtalanság alól. Sokan rossz szemmel, idegenkedve tekintenek, óvakodnak tőle és inkább még tovább szenvednek egymás mellett éveken keresztül, mintsem kimondják a házasság felbontását, vagy legalább elismerjék annak sikertelenségét. Talán félnek a lesújtó pillantásoktól, zabolázatlan pletykáktól. Mindazonáltal illik figyelembe venni a tényt, hogy azok egy idő után leülepednek, akár csak egy titokzatos köd egy őszi hűvös délutánon. Általában a gyengébbik nemet veszik rögtön elő, s hibáztatják a frigy sikertelensége miatt. Az ilyen feltevések alaptalanok, hiszen ha egy nő válni kényszerül, az igazából a férfi szégyene, és azt jelenti, hogy az rosszul bánik a feleségével. Szerencsére a protestánsoknál már a nők is indíthatnak válópert, ami körükben elég gyakorivá vált, főleg Erdélyben. Bár sokan szerencsétlenségnek tekintik, igazából sokkal inkább szerencsés megmenekülés mindkét fél számára egy boldogtalan házasságból és sokévnnyi további szenvedésből. Nem kell hagyni az alaptalan félelmek felgyülemelését. Felesleges rettegni a rideg tény elismerésétől, miszerint a házasságuk zátonyra futott. Tartsák észben, hogy lehetünk szerelemesek boldogság nélkül és felettébb boldogok szerelem nélkül.

Tehát összegezvén a boldog házasság titka: a kölcsönös szeretet és tisztelet, békesség, bizalom. Egy ilyen otthont nem fog elkerülni az a bizonyos kék madár. Fontos leszögezünk, mielőtt még bárki megkérdőjelezi a fenn leírtak hitelességét, hogy számos nemes, köztisztelőben álló asszonyság élettapasztalatát fogalmazzuk meg benne.

Kedves jövődöbeli anyák és feleségek, menyecskék, nővérek, özvegyek! Remélem tudtunk önöknek segíteni a jövőjüket illetően. Kedves jelenlegi anyák és feleségek! Kérjük, tartsák az itt leírtakat szem előtt! Ne rontsák meg gyermekeik boldogságát!

(Felhasznált források: Fábri Anna: Hétköznapi élet Széchenyi István korában, https://torimassepp.blog.hu/2017/04/24/nonek_lenni_a_reformkorban , <https://www.elte.hu/content/merfoldkovek-a-noi-emancipacioban.t.15099> , <https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/noi-olvasas-a-reformkorban-es-az-onkenyuralom-idejen> , <http://arkadiafolyoirat.hu/index.php/4-a-no/127-a-no-szuli-ugyan-a-ferfiut-de-a-ferfi-alkotja-a-torvenyt-a-nok-helyzete-es-a-nokerdes-alakulasa-a-19-szazadi-magyarorszagon> .)